

Algemeen/inleiding

Toen de maatregelen zijn genomen om het Corona virus te beperken is een groot deel van Nederland letterlijk en figuurlijk even tot stilstand gekomen. Dat hebben we ook op de weg en spoor gezien. De vraag naar het OV daalde met bijna 90% en het autoverkeer met 45%. Inmiddels zien we weer een toename in het gebruik. En als de maatregelen langzaam worden versoepeld zal de vraag ook verder toenemen. Maar een deel van de Corona-maatregelen blijft van kracht en heeft impact op het openbaar vervoer. De mate waarin hangt nog deels af van de specifieke maatregelen in het OV (en de mate waarin PMB een alternatief kunnen zijn voor 1.5 m afstand).

Om te voorkomen dat Nederland vastloopt maken we daarom praktische afspraken en doen we een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van mensen, werkgevers en ondernemers. Daarmee blijft het OV beschikbaar voor mensen die het echt nodig hebben. Denk bij de afspraken aan: reizen buiten de spits, thuiswerken als het kan en het aanpassen van openingstijden. En bij grote groepen kijken we naar mogelijkheid voor reserveringssystemen en parkeerplaatsen.

Welk type afspraken zijn er nodig?

Met het oog op het bovenstaande is het belangrijk te borgen dat verdere openstelling stapsgewijs en gecontroleerd plaatsvindt. Daarnaast gelden er verschillende basisregels om de gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken:

- Beperk mobiliteit zoveel mogelijk in alle modaliteiten;
- Reis niet onnodig: werk vanuit huis en zeker het OV is niet bedoeld voor uitjes;
- Moet je toch de deur uit: wandel of pak de fiets en vermijd het gebruik van het OV of de auto indien mogelijk;
- Vermijd drukte en te allen tijde de spits als dat niet nodig is.

De basisregels zijn en worden vertaald naar verschillende maatregelen en goed uitvoerbare afspraken met betrekking tot mobiliteit, onder anderen met het onderwijs, koepels en publieke werkgevers.

Wat doet de overheid op dit moment al?

De overheid maakt zelf concrete afspraken over spreiding. Hieronder een aantal concrete afspraken:

- Ambtenaren van de **Rijksoverheid (binnenlandse zaken)** blijven zoveel als mogelijk thuiswerken. Als het toch nodig is om naar kantoor te komen dat gebeurt dat buiten de spits.
- Met **decentrale overheden en uitvoeringsorganisaties** worden dezelfde afspraken gemaakt. Thuiswerken blijft de norm en als er gereisd wordt gebeurt dat buiten de spits, het liefst op de fiets of auto en niet met het OV.
- Met het ministerie van OCW zijn afspraken gemaakt over het spreiden van **onderwijstijden**, examentijden en mobiliteitsafspraken op en om scholen. Er wordt zo min mogelijk gereisd met OV en zo min mogelijk in de spits. Binnen het Hoger Onderwijs en MBO wordt alleen gereisd voor het van praktijkonderwijs en examens.
- Met OCW worden afspraken gemaakt over de openingstijden van **culturele instellingen** en het maken van concrete bereikbaarheidsafspraken om het OV te mijden en buiten de spits te reizen. Denk bijvoorbeeld aan combitickets (parkeerplaats en toegangsbewijs).
- De **rechtbanken** gaan binnenkort weer open. Met J&V worden afspraken gemaakt over de openingstijden om deze buiten de spits te organiseren. Ook hier geldt dat reizen zoveel mogelijk wordt beperkt, thuiswerken de norm blijft en er alleen buiten de spits en het liefst niet met het OV wordt gereisd.

Wat kunnen de (private) sectoren doen?

Naast de overheid vragen we ook van het bedrijfsleven (kantoorwerkgevers, recreatieve bedrijven, winkels, horeca, bioscopen, restaurants etc.) om afspraken te maken over de bereikbaarheid. Hieronder staat lijst met mogelijke maatregelen langs de eerdergenoemde uitgangspunten. We vragen om hier concrete afspraken over te maken binnen de koepels en met (decentrale) overheden wanneer nodig.

- Beperk de mobiliteit daar waar mogelijk. Wat vanuit huis kan blijven we vanuit huis doen (kantoorwerk = thuiswerk) en vermijd drukte;

- Het zoveel mogelijk aanpassen van openingstijden zodat er buiten de (ochtend)spits gereisd kan worden. Ga open na de spits, bij voorkeur na 10 uur open;
- Zorgdragen voor voldoende parkeerplekken voor fiets en auto (voor zoveel bezoekers als medewerkers), en omkleedgelegenheid/opfrisruimtes die voldoen aan de Corona-voorschriften;
- Roep bezoekers op buiten de spits te reizen, zoveel mogelijk lopend of per fiets of eventueel per auto te komen en het openbaar vervoer te mijden;
- Roep medewerkers op vergaderingen of andere gezamenlijke momenten zo te plannen dat er niet in de (ochtend)spits gereisd hoeft te worden (bijvoorbeeld: alleen vergaderingen plannen tussen 10 en 16 uur);
- Gebruik wanneer mogelijk een reserveringssysteem voor fiets en auto op vooraf afgesproken tijden buiten de spits. Zeker als het gaat om grotere publiekstrekkingen zoals;
- Stel (tijdelijk) een poule met (e-)fietsen beschikbaar of een mobiliteitskaart waarmee (deel)fietsen en auto's gebruikt kunnen worden, zodat het openbaar vervoer gemeden kan worden;
- Wanneer nodig en mogelijk, zorg voor overstapplaatsen van auto naar (deel)fietsen en goede hygiënemaatregelen ter plaatse;
- Zorg dat de reisvergoedingen voor medewerkers voor vervoer geregeld en/of aangepast zijn (zodat met name fiets en eventueel auto gestimuleerd worden).;
- Ook voor autoverkeer geldt, doet dit zoveel mogelijk buiten de spits en gebruik de fiets waar mogelijk.

Hoe ziet het verdere traject eruit?

Op basis van de modellen van I&W kunnen er forse bereikbaarheidsproblemen ontstaan als we geen aanvullende afspraken maken. Daarom willen we deze afspraken graag verankeren. Zowel bij de overheid zelf, als bij de private sector.

- Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat houdt situatie op de weg, de fiets en in het OV permanent in de gaten. Op deze manier houden we in de gaten of en waar er grote knelpunten ontstaan. Op basis van de uitkomsten kan gekeken worden of er meer of minder maatregelen nodig zijn.
- Met andere ministeries worden afspraken gemaakt over het borgen van de overheidsmaatregelen zoals thuiswerken en het spreiden van openingstijden. In het DO bespreken we graag hoe iedereen dit voor de eigen geledingen kan bestendigen.
- Met koepelorganisaties in de private sector worden afspraken gemaakt de mobiliteitsmaatregelen die daar genomen kunnen worden. In het DO bespreken we graag hoe hierover gezamenlijk afspraken te maken met de koepels.